ରମେଶ ଦତ୍ତ

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ଅଗଷ୍ଟ 21,1996

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 : ଧାରା 4 (1), 23 (1), 23 (1- A), 23 (2) ଏବଂ 28(ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ 68/1984 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ।

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ- କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ-ଜମିର ବିସ୍ତାର ପରିମାଣ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଗଲା-କୁକୁଡ଼ା ଫାର୍ମର ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷତି ପାଇଁ ଦାବି-ଜମିମାଲିକ ବେଆଇନ ଦଖଲରେ ରହିଥିଲେ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇଥିଲେ-ରୋଜଗାରରେ କୌଣସି କ୍ଷତି ହେଉନାହିଁ-ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷତି ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହେଁ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣିତ- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦାବିଦାରଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ଭୁଲ କରିଥିଲେ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣିତ- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆବେଦନ ରାୟରେ ରାଜ୍ୟ ଏହି ପରିମାଣ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ ନ ଥିବାରୁ ଏଥିରେ କୌଣସି ବାଧା ନାହିଁ-ଜମିମାଲିକ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକର ସୁବିଧା ପାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର ନୁହନ୍ତି ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4148/1989 ଇତ୍ୟାଦି ।

R.F.A. ସଂଖ୍ୟା 1005 କିମ୍ବା 1979ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 27.5.88 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କେ. କେ. ମୋହନ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମନୋଜ ସ୍ୱରୂପଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏଚ. ଏସ. ମୁଞ୍ଜାରା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

1894 ମସିହାର ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ବିଜ୍ଞପ୍ତି (ସଂକ୍ଷେପରେ, "ଅଧିନିୟମ") 16 ଅକ୍ଟୋବର 1970 ମସିହାରେ ଭଟିଣ୍ଡାର ରାଜସ୍ୱ ସମ୍ପତ୍ତିରେ 180 ଏକର ପରିମିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । 24 ମାର୍ଚ୍ଚ 1978 ମସିହାରେ ଧାରା 11 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଜମି ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜମିରେ ଚାଲିଥିବା କୁକୁଡ଼ା ଫାର୍ମର ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷତି ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଦାବି କରିଥିଲେ । ପ୍ରତି ବର୍ଗ ଗଜ ପାଇଁ 10 ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକୁ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଚାପ ଦିଆଯାଇନଥିବାରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଜମି ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପରିମାଣ ସମ୍ପର୍କରେ, ପ୍ରତି ବର୍ଗ ଗଜ ପାଇଁ 10 ଟଙ୍କା ବଜାର ମୂଲ୍ୟରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଛି ।

ଦାବିଦାରଙ୍କ ଆବେଦନରେ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି : ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷତି ପାଇଁ ଦାବିଦାର କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ କି ? ଅଧିନିୟମର ଧାରା 23 (1) ର ଚତୁର୍ଥ ଉପଧାରା ଅନୁଯାୟୀ, ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ପରିମାଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସମୟରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜମି ଦଖଲ କରିବା ସମୟରେ ଆଗ୍ରହୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା କ୍ଷତିକୁ ମଧ୍ୟ ବିଚାରକୁ ନେବେ, ଯଦି କୌଣସି କ୍ଷତି ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ, ମାପକାଠି ହେଉଛି ଦଖଲ ନେବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷତି ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ । ଏହା ସନ୍ଦର୍ଭ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏପ୍ରିଲ 26, 1977 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦଖଲରେ ରହିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଜାରି ରଖିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜେରାରେ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ ପ୍ରମାଣ ଦାଖଲ କରିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ କୁକୁଡ଼ା ଫାର୍ମରେ ପକ୍ଷୀଗୁଡ଼ିକୁ ନଷ୍ଟ କରୁଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଏହିପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି :

> " ଜେରା ସମୟରେ ସେ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ସେ କୁକୁଡ଼ା ଫାର୍ମରେ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ନଷ୍ଟ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ କୁକୁଡ଼ା ଫାର୍ମର ଅଧିଗ୍ରହଣ ବ୍ରଏଲରମାନଙ୍କ ନଷ୍ଟ ପାଇଁ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିପାରି ନଥାନ୍ତା, ଯାହାକୁ ଅନ୍ୟଥା ନଷ୍ଟ କରାଯିବା କଥା । ତାଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ, ସେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନଷ୍ଟ କରିଥିଲେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ସେ ନଥିରେ Exh. PX., ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି, ରୂପ ନଗର, 26.4.1977 ତାରିଖର ରାୟର ନକଲ, ଏବଂ 22.9.1975 ତାରିଖର ରାୟର Exh. P ନକଲ, ରୋପରର ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଶମଶାଦ ଅଲ୍ଲୀ ଖାନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ରାୟଗୁଡିକର ନକଲଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷତି ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । "

ବେଆଇନ ଭାବରେ ଦଖଲରେ ରହିବା ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବା ପରେ ତାଙ୍କର ରୋଜଗାରରେ କୌଣସି କ୍ଷତି ହୋଇନାହିଁ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ସେ ଲାଭ ପାଇଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ଅଧିକ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ 12,000 ପକ୍ଷୀ ପାଇଁ ପ୍ରତି ପକ୍ଷୀ ପାଇଁ ପ୍ରତି ମାସ ପାଇଁ 1 ଟଙ୍କା ହାରରେ ତାଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟର ବିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ଭୁଲ କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ଯେହେତୁ ରାଜ୍ୟ ଏହି ଆବେଦନରେ ଏହି ପରିମାଣ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେହେତୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆବେଦନ କେବଳ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ 68/1984 ଅନୁଯାୟୀ ଅତିରିକ୍ତ ସୁବିଧା ପାଇଁ ସୀମିତ, ତେଣୁ ଆମେ ସେହି ହାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଞ୍ଚ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ଯଦିଓ ଆମେ ଏହାକୁ ବେଆଇନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁଛୁ । ତେଣୁ, ଦାବିଦାରଙ୍କ ଆବେଦନ ଅଧିକ ବିଚାର କରିବା ଯୋଗ୍ୟ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ରାଜ୍ୟ ଆବେଦନ ସମ୍ପର୍କରେ, ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ 24 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1978 ମସିହାର ହୋଇଥିବାରୁ, ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ 68/1984, ଧାରା 23 (2) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ, ଅଧିସୂଚନା ତାରିଖରୁ ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ଅଧିକାର ଗ୍ରହଣ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାର୍ଷିକ 12% ଅତିରିକ୍ତ ପରିମାଣ, ଧାରା 23 (1- A)

ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଥାଏ, ଏବଂ ଧାରା 28 ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସୁଧ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ତଦନୁସାରେ, ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ପରିମାଣକୁ ରଦ୍ଦ ରଖାଯାଇଛି । ଏହା ବଦଳରେ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବର୍ଦ୍ଧିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଉପରେ 15% କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ଅଧିକାର ଗ୍ରହଣ ତାରିଖରୁ ଜମା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଦ୍ଧିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଉପରେ 6% ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇଛି ।

ତଦନୁସାରେ ରାଜ୍ୟର ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଟି.ଏନ୍. ଏ. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।